

lehetséges kimenetele kapcsán a *A flörtelmi gúzsban*). Ennyi-
ben pedig a főszereplő egyrészt egyértelműen belehelyezkedik a
nagy hatalmú elbeszélői és szerzői szerepkörökbe azzal, hogy a
többi karakter lépéseit magában megkoreografálja; ezért is logi-
kus lépés a szöveg részéről a *Sziránó és a színpónikus* fejezetben
ennek explicitté tétele, kiteljesítve azt a már a regény kezdetén
jelen lévő unikális performatívumot, hogy Sziránó saját magát
nevezhette el, megszólítását nem az elbeszélőtől vagy az implicit
szerzőtől kapta. Másrészt a főhős — ahogyan már említettük,
gyakran öngerjesztő, mindenfajta önmagán kívüli referenciát
nélkülöző — történetalkotó aktusai nemcsak a regényben ered-
ményeznek átrendeződéseket, de azon túlnyúlva az olvasó saját
általános iskolai élményeit is képesek alakítani vagy legalábbis
felidézni, ugyanazzal a fikciós fogással egybeváogóvá téve a szö-
vegen belüli és a befogadó világához tartozó folyamatokat az
olvasás során.

Csodálkozhatunk-e tehát a szegény, „lelkiismeretes irodal-
lom-barát” (sic!) Lónyai-Molnár Réka levelének parazitizmusán
akkor, ha az Nyerges Gábor Ádám általános iskolai éveit kéri szá-
mon egy olyan regényen, melynek olvashatóságához már eleve
letiltódik az a lehetőség, hogy csupán egyetlen ember emlékirata
legyen? Szükségszerűen kizárja magát innen ugyanis az az olva-
só, aki a Vivien és Viki nénik, a fikciós Nagy Dánielek és füg-
gelékként létező Dávidok, a halott Krisztiánok és élő Kornélok
szövegimmanens paronomasztikus kapcsolatait figyelmen kívül
hagyja, mivel a valódi verbális eseményeket, ahogyan például a
Bencéből Cecilke lesz, elvétí. E szöveg ugyanis csak annyiban tart
igény a rajta kívüli és a függelékben mégiscsak textualizált, ezáltal
szilárd referenciájától elszakított tudásra, amennyiben a megszól-
lások maguk lépnek túl azon, hogy a 90-es évek (diák)nyelvi
körképével szolgáljanak. Lónyai-Molnár Réka ezért lehet vak sa-
ját nevének hipogrammájára, holott nagyon is kitér a „Sziránó
szarán ló” csúfolódás hiányára egyrészt a szövegen kívüli esemé-
nyekre, vagyis az iskolai évekre, másrészt pedig a grammatikával
(a polyptoton alakzatán keresztül) a szemantikára hivatkozva:

„nyelvtani értelemben is értelmetlen”. Viszont a *Sziránó* úgy
nem lehet emlékirat vagy kordokumentum, ahogyan Rostand
Cyranója sem fordíthat háttal saját maga fikcionalizáltságának.
Így az az aktus, melynek következtében a *Sziránó* saját címsze-
replőjére ruhazza át a szövegszervezési feladatokat, egyben azt a
markáns tételt is kiolvashatóvá teszi, hogy annyiban van szüksé-
ge Sziránónak extratextuális elemekre, amennyiben azokban is
megtalálja a fikcionalizáltságot, vagyis amennyiben a Duna Tv
valóban leadta a 90-es években a Rostand-dráma filmadaptáci-
óját. Ha nem e felől közelítünk a regényhez, akkor az általános
iskolai éveket lezáró *Wolfgang Amadeusok plakettjének* a kötet első
harmadában elfoglalt pozíciója, valamint a kötetnyitó ...és az égi-
eknek a ragozás révén kivitelezett, a kötetzáró ...és a földi dolgokra
utaló anaforája szülte anakronizmus, ugyanolyan befoghatatlan-
nok maradnak, mint a fikció azon jogosítványai, melyek Cyranót
a Holdra, Sziránót pedig az egyetemi könyvtárba repítették.

Gyermekbetegségei ellenére az újraolvasásra készített össze-
tett narrációs struktúra, a protobölcsész főszereplő, a mindent
elmondani akaró, fecsegő elbeszélői tónus, sőt még az egyes szö-
veghelyek klisés műfajimitációi is mind hozzájárulnak ahhoz,
hogy a húszas-harmincas éveikben járó olvasók közel érezzék
magukhoz a *Sziránót*. Ugyanis 35 év alatt, ha exkisdobosokat ta-
lálhatunk is, úttörőket már jóval nehezebben, márpedig Garaczi
Lemúrja után a 2010-es éveknek szüksége volt egy olyan fikciós
alakra, aki ugyanazt a korcsoportot képes kiszolgálni, mint tet-
ték azt a vallomások a 90-esekben. Ehhez természetesen szükség
van egy jóval konzisztensebb szöveganyagra, és a jelenleginél —
legyen akármennyire szép teljesítményként értékelhető az eposzi
kellékek időről időre visszatérő használata — konzekvensebb
szövegszervezésre. Ez mindazonáltal nem jelenti azt, hogy az
elbeszélői tónus spektrumának szűkülésére feltétlenül szüksége
lenne, inkább olyan koherencia kialakítása sürgető, mely megte-
remtené az alkalmat további, a fikció által indukált olvasói nosz-
talgására, ezzel a *Sziránót* egy regénysorozat (esetleges trilógia?)
első darabjává alakítva.

